

Øvelser til kapitel 2: Kønsforståelser

Øvelse 5: Kortlægning af forforståelser

I denne øvelse skal I arbejde med at kortlægge jeres forforståelser af det maskuline og det feminine. Udgangspunktet for jeres kortlægning er en række billeder, som I udvælger fra internettet. Alternativt kan I anvende det billedmateriale, der hedder *Jump*, som er udviklet af Undervisningsministeriet i forhold til medborgerskab. Materialet kan bestilles gratis på Undervisningsministeriets hjemmeside.¹ I skal gøre følgende:

1. I skal hver især udvælge to billeder, som I forbinder med henholdsvis det maskuline og det feminine. Herefter giver I billedet en titel, der beskriver, hvad det er i billedet, som I forbinder med hhv. det feminine og det maskuline.
2. De valgte ord og billeder sættes op i lokalet under overskrifterne *Det maskuline* og *Det feminine*, så det tydeligt fremgår, hvilke ord og billeder der hører sammen.
3. I skal parvis diskutere hvilke forståelser og værdier, der knytter sig til henholdsvis det maskuline og det feminine på baggrund af den samlede mængde af ord og billeder. Jeres diskussioner danner grundlag for en fælles diskussion på holdet med udgangspunkt i følgende spørgsmål:
 - Hvilke normer og værdier knytter der sig til det feminine og det maskuline i den vestlige verden?
 - Hvordan får disse forståelser af det maskuline og det feminine betydning for børn og unges udfoldelsesmuligheder og livsbetingelser?
 - Hvilke samfundsmæssige faktorer mener I har betydning for de værdier, vi forbinder med henholdsvis det feminine og det maskuline?
 - Har I eksempler på samfund eller kulturer, der forbinder det maskuline og det feminine med helt andre normer og værdier?

Øvelse 6: Fremstillinger af køn på Ramasjang og Ultra

I denne øvelse skal I undersøge, hvilke forståelser af køn man kan møde gennem de landsdækkende tv-kanaler henvendt til børn og unge (*Ramasjang* og *Ultra*). Hver gruppe udvælger et program eller et afsnit af en serie, der skal danne udgangspunkt for gruppens analyser og diskussioner af, hvordan køn fremstilles på de valgte børne- og ungdomskanaler. Jeres analyse og diskussion kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvordan fremstilles drenge og piger i det valgte program? Hvordan er de stilet? Hvordan fremstilles deres adfærd og interesser? Hvilke normer og værdier knytter sig til fremstillingerne af køn? Hvilke forståelser af køn kommer til udtryk i programmet?
- Hvordan påvirker tv-kanalernes fremstillinger af køn børn og unges adfærd og udfoldelsesmuligheder? Hvordan får tv-kanalernes fremstillinger af køn betydning for børn og unges kønsforståelser og kønsidentitet?

I skal fremlægge hovedpointerne i jeres analyse sammen med udvalgte klip fra tv-programmet, der illustrerer jeres analytiske pointer. Præsentationerne danner afsæt for en fælles diskussion af følgende spørgsmål:

¹ <http://www.brugforalleunge.dk/Materialer/Bestilling?allowCookies=on>, hentet 19.4.2016

- Hvilke kvaliteter og udfordringer er der forbundet med tv-kanalernes fremstillinger af køn? Hvordan får det betydning for børn og unges kønsforståelse og kønsidentitet?
- Hvilke opgaver stiller det de professionelle overfor? Hvordan kan arbejdet med børn og unges kønsforståelser og kønsidentitet indgå i det pædagogiske arbejde med børn og unge?

Øvelse 7: Køn i litteratur og materialer

Inden for en socialisationsteoretisk kønsforståelse er børn og unges kønsidentitet og kønsforståelse noget, der skabes gennem deres opvækst. Dermed bliver det relevant at kigge nærmere på hvilke forståelser af køn børn og unge møder gennem deres opvækst. I skal i den følgende øvelse tage udgangspunkt i et skønlitterært værk eller et undervisningsmateriale, der henvender sig til børn eller unge. Hver gruppe udvælger et værk eller et materiale, der kan danne afsæt for en analyse af, hvordan køn fremstilles. Først læser I materialet igennem med henblik på at undersøge følgende:

- Hvordan beskrives køn i teksten?
- Hvordan fremstilles køn i illustrationerne?

På baggrund af jeres læsning skal I udarbejde en liste over hvilke egenskaber, adfærd og forventninger der knytter sig til henholdsvis drenge og piger i materialet. Listen danner udgangspunkt for en diskussion af følgende spørgsmål:

- Hvilke forståelser af køn kommer til udtryk i materialet?
- Hvilken betydning får fremstillingen af køn for henholdsvis drenge og pigers udfoldelsesmuligheder?
- Hvad kunne den professionelle gøre for at nuancere eller udfordre fremstillingen af køn i materialet sammen med børnene eller de unge?

Øvelse 8: Kategoriseringspraksis

I denne øvelse skal I reflektere over betydningen af de professionelle kategoriseringspraksis. Jeres analyser tager afsæt i en samtale eller et interview med en lærer eller en pædagog, hvor I skal få den professionelle til at beskrive børnegruppen – eller udvalgte børn i gruppen. Jeres spørgsmål kunne eksempelvis se ud som følger:

- Hvordan vil du beskrive barnets adfærd og sociale kompetencer?
- Hvilke kvaliteter eller ressourcer vil du fremhæve hos barnet?
- I hvilke sammenhænge er barnet udfordret?

På baggrund af jeres interview skal I sammenfatte, hvad der karakteriserer den professionelle beskrivelser af henholdsvis pigegruppen og drenggruppen. Hvilke kvaliteter fremhæves især hos drengene, og hvilke kvaliteter fremhæves især hos pigerne? På baggrund af jeres materiale, skal I diskutere følgende spørgsmål i fællesskab med holdet:

- Hvilke forståelser af køn kommer til udtryk i de professionelle beskrivelser af børnene?
- Hvilken betydning kan de professionelle forståelser af kønnene potentielt få?
- Udarbejd et forslag til en konkret aktivitet, der kan understøtte udviklingen af en nuanceret kønsforståelse hos børnene?